

3. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 21.03.2019).

Одержано 26.03.2019

УДК 342.7

АНАСТАСІЯ МУСЛІМІВНА МЕРНИК,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри загальноправових дисциплін
факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ*

ПІДСТАВИ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Сьогодні питання щодо обмеження прав і свобод людини з боку інститутів державної влади набуло особливої уваги в контексті ідеї та практики правової державності. Предметом постійного занепокоєння правозахисної спільноти є факти порушень прав і свобод людини не лише з боку інших осіб, але й безпосередньо державою.

Так, у зв'язку з набранням чинності Постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 року № 595, якою затверджений Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей [1] у населеному пунктах, що знаходяться в зоні проведення антитерористичної операції, було припинено здійснення повноважень відповідним органом Пенсійного фонду України, а також зупинені до моменту повернення окупованої території під контроль органів державної влади видатки з державного бюджету, бюджету Пенсійного фонду України та бюджетів інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 05 листопада 2014 року № 637 «Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам» [2] призначення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), довічних державних стипендій, усіх видів соціальної допомоги та компенсацій, матеріального забезпечення, надання соціальних послуг, субсидій та пільг за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам здійснюються за місцем перебування таких осіб на обліку, що підтверджується довідкою, виданою згідно з Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 [3].

Для ідентифікації одержувачів пенсій, які є внутрішньо переміщеними особами, та забезпечення виплати пенсій таким особам проводиться емісія платіжних карток, які водночас є пенсійними посвідченнями, із зазначенням на них графічної та електронної інформації про власника та його електронного цифрового підпису. У разі непроходження фізичної ідентифікації одержувачем соціальних виплат публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України» зупиняє видаткові операції за поточним рахунком та інформує протягом одного тижня з дня їх зупинення в електронній формі з використанням електронного цифрового підпису через захищені канали зв'язку про таке зупинення Міністерство соціальної політики та Міністерство фінансів.

Аналіз чинних підзаконних нормативно-правових актів дає змогу зробити висновок, що на сьогодні в Україні встановлені обмеження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб при виплаті пенсій та інших соціальних виплат, які полягають у наступному:

1. Виплата пенсій та інших соціальних виплат здійснюються лише за місцем перебування таких осіб на обліку (обмеження територіального характеру);

2. Для отримання пенсій та інших соціальних виплат є необхідним отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;

3. Соціальні виплати та пенсії проводяться лише через рахунки та мережу установ і пристроїв публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», використання інших банківських установ є неможливим;

4. Передбачена спеціальна додаткова процедура у вигляді проходження ідентифікації одержувачів пенсій та інших соціальних виплат для внутрішньо переміщених осіб;

5. Передбачена відповідальність за не проходження ідентифікації у вигляді зупинення виплати пенсії та інших соціальних виплат.

Звертає увагу, що перелічені обмеження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб встановлені підзаконними нормативно-правовими актами, а саме Постановами Кабінету Міністрів України, в той час як статті 3, 22 Конституції України [4] закріплюють, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

В свою чергу право громадян на соціальній захист закріплюється статтею 46 Конституції України [4] і включає в себе право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Висновок. Проголошення та декларування в Конституції України рівності людини і громадянина поклало на нашу державу відповідальність щодо втілення зазначеного принципу в реальні суспільно-правові відносини, розбудови дієвого механізму забезпечення рівності прав і свобод людини і громадянина. Натомість, сьогодні чинним законодавством встановлені обмеження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб при виплаті пенсій та соціальних виплат, що встановлює нерівність останніх з іншими особами, що отримують пенсію та соціальні виплати на території України.

Список бібліографічних посилань

1. Тимчасовий порядок фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 595. *Урядовий кур'єр*. 2014. № 209.

2. Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2014 № 637. *Урядовий кур'єр*. 2014. № 220.

3. Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509. *Офіційний вісник України*. 2014. № 81. Ст. 2296.

4. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Одержано 26.03.2019

УДК 342.9:615.07

ОЛЬГА БОРИСІВНА МИКИТЕНКО,

здобувач вищої освіти

Університету економіки, права та інформаційних технологій «КРОК»;

БОРИС ЄВГЕНОВИЧ ЛУК'ЯНЧИКОВ,

кандидат юридичних наук, доцент,

старший викладач відділу підготовки прокурорів з процесуального керівництва

та криміналістичного забезпечення досудового розслідування

Інституту спеціальної підготовки Національної академії прокуратури України (м. Київ);

 <https://orcid.org/0000-0002-4761-5980>

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ

Майже щодня інтернет-сторінки інформують нас про страшні автомобільні аварії пов'язані із летальними випадками, основними причинами яких є перевищення дозволеної швидкості, а також керування транспортними засобами у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

Так, за даними Департаменту патрульної поліції України за 2018 рік зареєстровано 150120 дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП), що на 7,6 % менше ніж у 2017 році. З загальної кількості ДТП, із потерпілими сталося 24294 **випадків, що знов таки менше на 10,7 %, ніж у 2017 році**. Загалом, у 2018 році у автомобільних аваріях загинуло 3 350 та травмовано 30 884 осіб, що в свою чергу також менше ніж у 2017 році [1].